

Budownictwo w obiegu zamkniętym

24 października br. odbyło się pierwsze spotkanie z cyklu „**Budownictwo w obiegu zamkniętym w praktyce**” w ramach projektu, którego organizatorami są: Instytut Innowacji i Odpowiedzialnego Rozwoju (INNOWO); Synthos oraz RD bud. W spotkaniu uczestniczyli przedstawiciele producentów materiałów budowlanych, deweloperzy, architekci oraz stowarzyszenia związane z rynkiem budowlanym w Polsce. **Dr Agnieszka Sznyk**, Prezes Zarządu INNOWO, zaznaczyła na wstępie, jak ważne jest wdrożenie cyrkularnego budownictwa dla naszej gospodarki oraz środowiska naturalnego. *Sektor budowlany w Unii Europejskiej odpowiada za połowę zużycia energii i wydobycia materiałów. Konieczna jest zmiana tego stanu rzeczy. Gospodarka cyrkularna jest koncepcją, która może przyczynić się do bardziej produktywnego wykorzystania materiałów w sektorze budownictwa i jednocześnie ograniczyć jego negatywny wpływ na środowisko naturalne* – stwierdziła Prezes Sznyk.

Ważną częścią spotkania była **otwarta debata**, podczas której zidentyfikowano podstawowe, wzajemnie powiązane problemy stojące na drodze wdrożenia cyrkularnego budownictwa w Polsce. Po pierwsze **potrzebne są rozwiązania systemowe**. Uczestnicy podali wiele przykładów firm, które mimo że są przygotowane do odbierania i zagospodarowania materiałów po zakończeniu cyklu ich życia, napotykają trudności z przekierowaniem odpowiedniego strumienia odpadów do własnych obiektów. **Krzysztof Żarnotał** z firmy Synthos podał przykład jej nowego zakładu zajmującego się m.in. przerabianiem styropianu budowlanego, w tym także zawierającego substancje obecnie niedozwolone. *Technologia Synthos radzi sobie z odpadami budowlanymi tego typu, ponieważ skutecznie separuje ten szkodliwy dodatek. Tylko chcielibyśmy ten strumień odpadów móc śledzić.*

Zamknięcie obiegu produktów i materiałów budowlanych wymaga także **zwiększenia świadomości konsumentów, podmiotów prywatnych i publicznych**. Ważnym problemem podniesionym podczas debaty jest **niski poziom świadomości i kompetencji urzędników państwowych oraz brak zaangażowania administracji publicznej**, przede wszystkim jeżeli chodzi o działania regulacyjne wspierające wdrożenie koncepcji cyrkularnych w budownictwie. Przedstawicielka firmy RD bud **Wioletta Fabrycka** stwierdziła, że *władze publiczne wspierają budownictwo cyrkularne w Polsce jedynie de iure, zaś stan faktyczny jest odmienny: Prawo zamówień publicznych przewiduje, poza kryterium ceny, kryterium kosztu budynku w całym cyklu życia. Ja się nie spotkałam w ciągu ostatnich trzech lat z jakimkolwiek zamówieniem publicznym, które brałoby to kryterium pod uwagę.*

Rob Oomen z Madaster Foundation zajmującej się tworzeniem i obsługą tzw. paszportów materiałowych powiedział, że wsparcie publiczne koncepcji cyrkularnych (np. cyrkularne zamówienia publiczne) było nieodzowne we wdrażaniu tej idei w Holandii. Obecnie pozycję lidera we wdrażaniu gospodarki cyrkularnej przyjął rząd. Zdaniem uczestników debaty,

analogiczna postawa rządu konieczna jest w Polsce, przy czym potrzebujemy przede wszystkim skutecznego prawodawstwa.

W podsumowaniu debaty stwierdzono, że do rozwoju budownictwa cyrkularnego w Polsce konieczne są wspólne działania wszystkich interesariuszy, a więc konsumentów, producentów i twórców regulacji prawnych. Należy rozpocząć od budowania świadomości tych podmiotów. Konieczna jest więc odpowiednia edukacja oraz informowanie o ogromnych korzyściach zamknięcia obiegu w budownictwie wycenianych, wg niektórych analiz, na bilion USD w skali globu i jedną trzecią tej sumy w przypadku Unii Europejskiej. Jak pokazuje przykład innych krajów, wśród wymienionych podmiotów główną rolę powinny odgrywać władze publiczne i prawodawstwo, za które są one odpowiedzialne. Niemniej jednak awangardę działań cyrkularnych tworzą innowacyjne organizacje i przedsiębiorstwa, których dyskusja podczas tej debaty oraz kolejnych spotkań w ramach cyklu „**Budownictwo w obiegu zamkniętym w praktyce**” wesprze wprowadzanie budownictwa cyrkularnego w Polsce.

Tematy określone podczas debaty jako wymagające dodatkowego omówienia, to:

- współpraca przedsiębiorstw, organizacji i władz publicznych pod kątem zamykania obiegów poszczególnych rodzajów materiałów budowlanych;
- budowanie świadomości i wiedzy administracji publicznej na temat cyrkularnego budownictwa;
- efektywne stosowanie cyrkularnych zamówień publicznych w Polsce;
- konieczność modyfikacji standardowego systemu zagospodarowania odpadów budowlanych;
- perspektywa standaryzacji certyfikatów i atestów oraz uaktualnienia niektórych z nich, tak aby odpowiadały obecnym rozwiązaniom technologicznym;
- badanie rzetelności certyfikatów i atestów.

Wybrane tematy, które zostaną poruszone w ramach spotkań z cyklu „Budownictwo w obiegu zamkniętym w praktyce”:

- ekoprojektowanie budynków i konstrukcji;
- efektywne i merytoryczne prawodawstwo – konieczność zaangażowania podmiotów prywatnych;
- wsparcie przez władze centralne i lokalne budownictwa cyrkularnego w Polsce;
- certyfikaty, atesty, analizy – korzyści ze stosowania i bariery wdrożenia do zrównoważonego budownictwa;
- wdrożenie budownictwa cyrkularnego – konieczność wsparcia przez konsumentów;
- nowe modele biznesowe w budownictwie;
- korzyści ekonomiczne wynikające z budownictwa cyrkularnego – gdzie i jak ich szukać.

Kolejne spotkanie odbędzie się 11 grudnia 2018 r., na które organizatorzy zapraszają wszystkich zainteresowanych tą tematyką. Szczegóły na www.innowo.org.

(kw)

(Na podstawie sprawozdania z pierwszego spotkania „**Budownictwo w obiegu zamkniętym w praktyce**”)